

PREDGOVOR

Od 2012. godine u našoj krivičnoj proceduri primjenjuje se novi Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske. Ovaj zakon je i pored određenih novih rješenja zadržao osnovnu arhitektoniku i koncept prethodnog Zakona o krivičnom postupku iz 2003. godine donesenog u procesu reforme i harmonizacije krivičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini. Zakon je u međuvremenu tri puta mijenjan i dopunjavan (2017, 2018. i 2021. godine), sa uvođenjem više novih instituta, od kojih su neki poznati iz zakonodavstva koje je na ovim prostorima važno prije sprovedene reforme. Ovim izmjenama i dopunama uveden je institut oštećenog kao tužioca, promijenjena funkcionalna nadležnost sudije pojedinca i vijeća, drugačije uređen postupak izuzeća sudija, prijedlog za gonjenje, prava svjedoka, postupak po žalbi i za primjenu mjera bezbjednosti i niz druga rješenja.

Sve je to, između ostalog, zahtijevalo potrebu za novim udžbenikom za predmet krivično procesno pravo koji bi obuhvatio nove institute i zakonska rješenja. Zato je u ovoj knjizi, za potrebe studenata Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta „Apeiron“ u Banjoj Luci, ukratko izložen sistem pozitivnog krivičnog procesnog prava na osnovu savremenih teorijskih dostignuća i novog zakonodavstva. On potpuno obuhvata zakonodavnu materiju od donošenja zakona 2012. godine, sa odgovarajućim izmjenama i dopunama do 2024. godine. Pri tome je u određenoj mjeri i na odgovarajućem mjestu korišćen i Krivični zakonik Republike Srpske iz 2017. godine sa izmjenama i dopunama do 2024. godine.

Posebno treba napomenuti da iz metodološko pedagoških razloga mnoge odredbe Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske u tekstu nisu reprodukovane nego se samo citiraju i na njih upućuje, pa stoga uporedo sa tekstem u knjizi treba prostudirati i odgovarajuće odredbe zakona o krivičnom postupku. Time studenti uz proučavanje sistema krivičnog procesnog prava neposredno upoznaju pozitivne zakonske tekstove, bolje shvataju njihov smisao i sadržaj i uvode se u samostalno rješavanje procesnih situacija na osnovu zakonskih odredaba.

S obzirom na harmonizovano krivično zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini, pogotovo procesno koje je u osnovnom konceptu identično, ovaj udžbenik omogućava i potpuno proučavanje, shvatanje i savladavanje

materije krivičnog procesnog prava koje se primjenjuje na nivou države, Federacije BiH i Brčko distrikta BiH.

U Banjoj Luci, juna 2024. Godine

Autor